

Karta Ugarske Johanna Christophera Müllera

Ivka Kljajić¹, Iva Popčević²

ikljajic@geof.hr

¹Geodetski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Kačićeva 26, 10000 Zagreb

²Zagreb, ipopcevic2109@gmail.com

Sažetak

Johann Christoph Müller jedan je od najznačajnijih kartografa prve polovice 18. stoljeća. Njegov rad od posebnog je značaja za kartografiju Mađarske, Hrvatske, Austrije i drugih podunavskih zemalja. Posebna vrijednost Müllerova topografskog i kartografskog rada je u tome što je izrađivao karte na temelju vlastitih izmjera zemljišta, a ne samo upotrebom postojećih karata. Godine 1706. Müller je dobio zadatku izraditi veliku preglednu kartu Ugarske. Rad na izradi karte završio je godinu dana kasnije. Karta je objavljena 1709. Sadrži dvije kartuše, jednu u kojoj se nalazi naslov karte, ime autora i posveta caru i kralju Josipu I. Druga kartuša sadrži tekst s objašnjenjem, dva grafička mjerila i tumač znakova. Karta je izrađena tehnikom bakrorezeta. Graviranje je povjereno dvojici bakrorezaca, Johannu Andreasu Pfeffelu i Christianu Engelbrechtu. Jedan primjerak karte čuva se u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu. Sastoji se iz 16 izrezanih dijelova, svaki 40×30 cm. Karta je u originalu izrađena na četiri lista, u približnom mjerilu 1:550 000. U radu je detaljno opisana Müllerova karta Ugarske s pomoću osnovnih i sporednih elemenata karte. Karta prikazuje područja današnje Austrije, Mađarske, Slovačke, Slovenije, Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Srbije, Bugarske, Rumunjske i Ukrajine. Ta je karta posebno značajna za Hrvatsku jer su na njoj prikazana mnogobrojna hrvatska naselja kojih nema na kartama Müllerovih prethodnika.

Ključne riječi: Johann Christoph Müller, karta Ugarske, kartografija, Hrvatska